

Vastaanottaja
Kontiolahden kunta

Asiakirjatyyppi
Liikenneselvitysraportti

Päivämäärä
16.10.2025

Vellamon asemakaavan liikenneselvitys

Vellamon asemakaavan liikenneselvitys

Projekti **Vellamon asemakaava, liikenneselvitys**
Viite **1510088723**
Vastaanottaja **Kontiolahden kunta**
Asiakirjatyyppi **Raportti**
Päivämäärä **16.10.2025**
Laatija **Erkki Sarjanoja**
Tarkastaja **Marja-Liisa Sykkö, Kontiolahden kunta**

Ramboll
Sepänkatu 20
90100 OULU

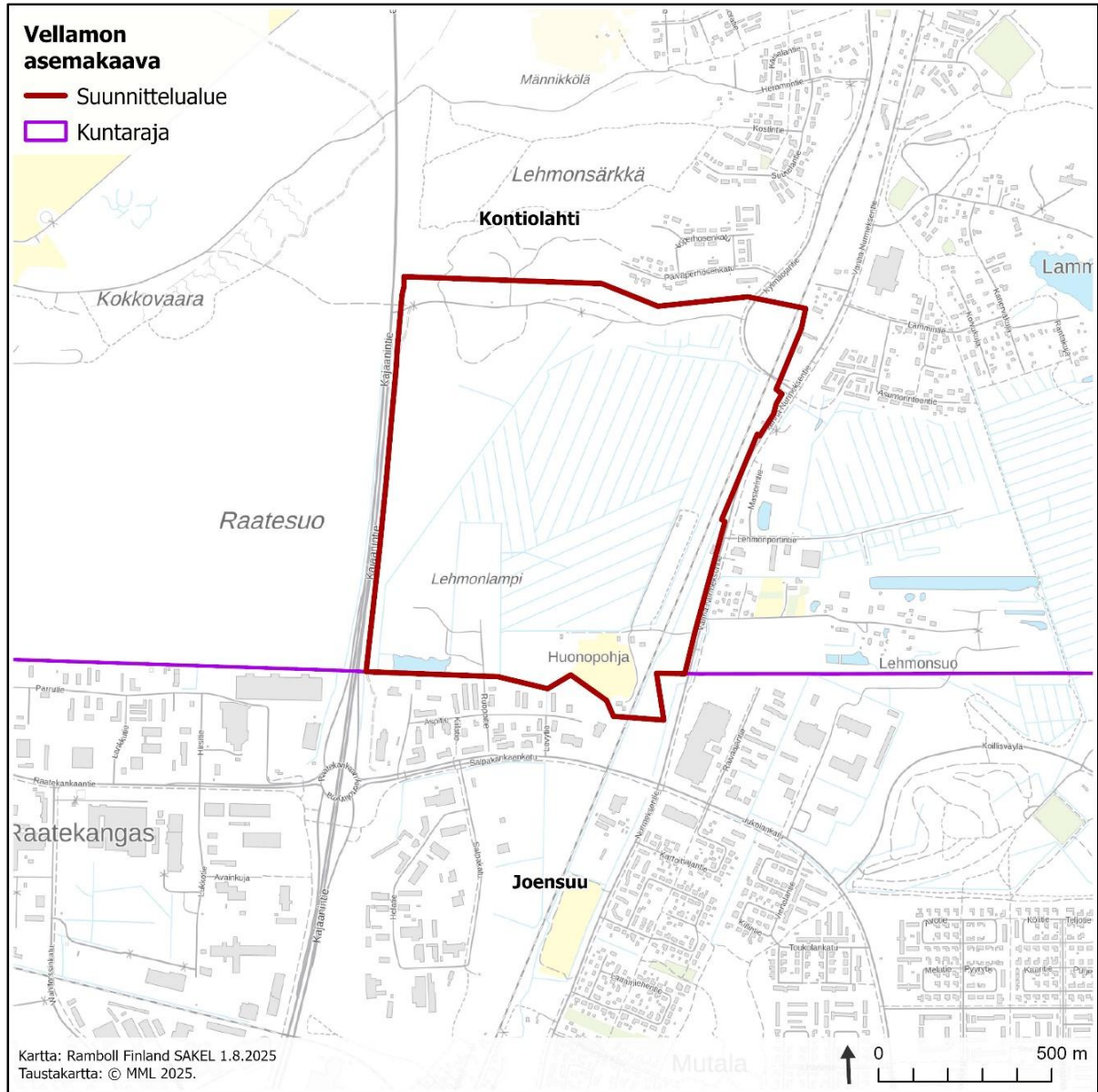
P +358 20 755 611
<https://www.ramboll.com/fi-fi/>

Sisältö

1.	Johdanto	2
2.	Nykytilanne	3
3.	Liikenteelliset ratkaisut ja vaikutukset	4

1. Johdanto

Kontiolahden kunta on laatimassa Vellamon alueen asemakaavaa (tilanne 10/2025). Kaavoitusta varten on laadittu tämä liikenneselvitys, jossa on kuvattu liikenteellinen nykytilanne ja kaava-alueen toteutumisen mukaiset järjestelyt ja liikenteelliset vaikutukset. Liikenneselvitys on tehty Kontiolahden kunnan toimeksiannosta Ramboll Finland Oy:ssä kesällä ja syksyllä 2025.

Kuva 1-1. Suunnittelualan sijainti.

2. Nykytilanne

Suunnittelualue rajautuu lännessä Kajaanintiehen (valtatie 6) ja idässä Joensuu-Kontiomäki rataan sekä Vanhaan Nurmeksentiehen (maantie 15716). Etelässä rajana on Joensuun kuntaraja ja pohjoisessa aiemmin asemakaavoitetun alueen raja. Kajaanintieltä kääntyy yksityistie suunnittelualueelle, mikä jatkuu soratienä Kylmäojantielle. Kaava-alueen pohjoisosaan pääsee nykytilanteessa Kylmäojantien kautta. Kylmäojantie on kokoojakatuminen yhteys ja maantie 15715 suunnittelualueen kohdalla ja liittyy Vanhaan Nurmeksentiehen. Suunnittelualueen eteläosaan on yhteydet Vanhalta Nurmeksentieltä ja Joensuun puolelta Ruoppitie-kadun kautta. Ensin mainittu johtaa asuinkiinteistöille ja jälkimmäinen lumenkaatopaikalle.

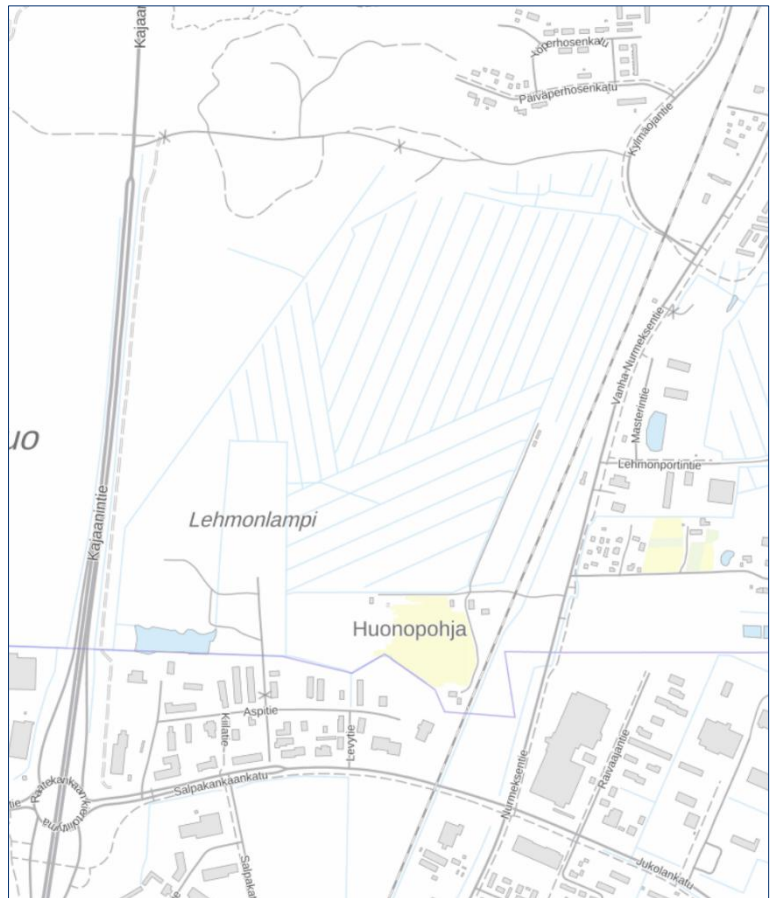
Rautatie sijoittuu suunnittelualueelle mutta juna ei pysähdy Kontiolahdella, vaan lähin asema suunnittelualueesta katsottuna on Joensuussa. Suunnittelualueella sijaitsee tasoristeys, jonka kautta on kulku suunnittelualueella sijaitseville kiinteistöille. Kylmäojantie menee rautatien alikulkusillan kautta lähellä Vanhan Nurmeksentien liittymää.

Kauko- ja paikallisbussit kulkevat Kajaanintiellä tai Lehmon taajamassa (Lehmon ja Uuron eritasoliittymissä on bussipysäkit). Kylmäojantiellä ja Vanhalla Nurmeksentiellä on useita paikallisliikennevuoroja ja vuoroväli arkipäiväisin on 10–30 minuuttia Kontiolahden ja Joensuun keskustan suuntiin.

Jalankulku ja pyörätie kulkee Kylmäojantien varrella, sen etelä- ja länsipuolella suunnittelualueen kohdalla ja lähellä. Vanhan Nurmeksentien itäpuolella on väylä, jota pitkin pääsee sekä Joensuun että Kontiolahden keskustojen suuntiin. Molemmat ovat pyöräliikenteen pääväyliä.

Viiden viimeisen vuoden aikana suunnittelualueella tai sen lähellä on sattunut yksi loukkaantumiseen johtanut liikenneonnettomuus Kylmäojantien eteläosan mutkassa. Viereisellä valtatiellä on sattunut useampia onnettomuuksia mutta tässä ei vaikuteta lähtökohtaisesti valtatie liikenteeseen, joten siksi ao. onnettomuuksia ei ole tarkasteltu.

Vanhan Nurmeksentien liikennemäärä on keskimäärin suuruusluokkaa 5400 ajoneuvoa vuorokaudessa (KVL 2023, Väylävirasto). Kylmäojantien eteläosalla liikennemäärä on 1640. Raskaan liikenteen osuus on 4–6 %.

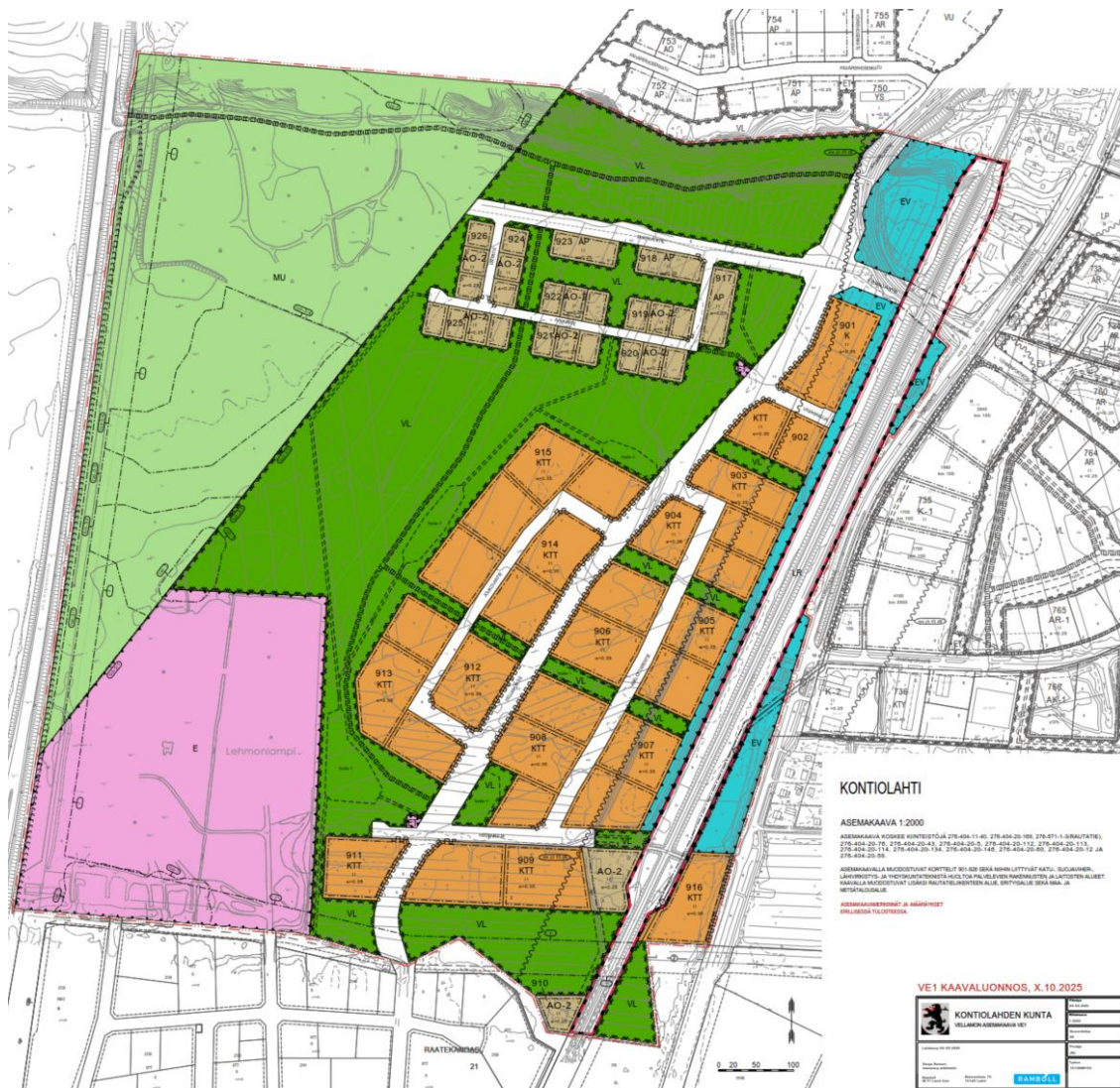

Kuva 2-1. Suunnittelualueen lähiliikenneverkko. (Maanmittauslaitoksen aineistoa 2025)

Suunnittelualue on ollut mukana Lehmon osayleiskaavaa varten laaditussa liikenneselvityksessä (FCG Suunnittelu ja tekniikka 2021). Kontiolahteen on laadittu pyöräliikenteen ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2040 (Ramboll Finland Oy 2021), jossa suunnittelualueelle ei ole esitetty kehittämistoimenpiteitä.

3. Liikenteelliset ratkaisut ja vaikutukset

Kaavaluonnosvaihtoehdoissa on esitetty liikenneverkollisesti Kylmäojantien jatke, Vellamontie, joka halkaisee kaava-alueen ja liittää yhteen Kylmäojantien ja Joensuun puolella sijaitsevan Salpakankaantien. Vellamontien pohjoispäähän on esitetty kiertoliittymä Kylmäojantien liittymäksi. Sen neljäntenä haarana on asuinalueen yhteys (VE1) tai teollisuuskorttelin pääyhteys (VE2). Vellamontie on alueellinen kokoojakatu, jonka liikenne muodostuu osin alueen tuottamasta liikenteestä mutta myös uuden alueen lävistävästä Lehmon alueen liikenteestä. Maankäyttö ja katu on suunniteltu niin, että läpiajoliikenteestä ei aiheudu haittaa. Katualueiden leveyksissä on huomioitu liikennemäärät ja kadun liikenteellinen rooli sekä lumialueet ja yhdyskuntainfran tarvitsemat tilat.

vaihtoehdoissa. Liikennemäärä on kadun pohjoispäässä vain vähän suurempi kuin liikennemallilla ennustettu määrä (2200 ajoneuvoa vuorokaudessa).

Kaavavaihtoehdossa VE1 asuinalueella Sinisiiventien liikennemäärä lähellä kiertoliittymää on suuruusluokkaa 250 ajoneuvoa vuorokaudessa. KTT-alueiden tonttikatujen liikennemäärät ovat voimakkaasti riippuvaisia alueen toiminnan luonteesta, mutta ovat suuruusluokkaa 300–600 ajoneuvoa vuorokaudessa. Vaihtoehdossa VE2 Sinisiivenkujan käytön aikana liikenne-ennuste on 450 ajoneuvoa vuorokaudessa, mikä perustuu 200 työntekijään ja alueen huoltoliikenteeseen. Rakentamisen aikana liikennemäärä on suurempi, ehkä kaksinkertainen, mutta osa tavaraliikenteestä voi liittyä tontille suoraan Vellamontieltä. Vasarakujan liikenne molemmissa kaavavaihtoehdossa on suuruusluokkaa 1000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Ennustetut liikennemäärät ovat kokooja- ja tonttikaduille tyypillisiä, eikä liikenteen turvallisuuteen tai sujuvuuteen ennusteta haasteita, vaikka liikennemäärät olisivat suurempia kuin tässä ennustetut. Liikenteen suuntautumiseen vaikuttavat muun muassa kaava-alueella työskentelevien ihmisten asuinpaikat ja Joensuun puolella tapahtuvat katuverkon kehittämistoimenpiteet. Vellamontien rakentaminen vähentää Vanhan Nurmeksentien liikennettä jonkin verran, mutta se ei todennäköisesti vaikuta merkittävästi ko. tien mahdollisiin kehittämistarpeisiin.

Raatekankaan ja Lehmon alueesta on laadittu liikenteen yleissuunnitelma vuonna 2021 ja siihen liittyen myös liikenteen toimivuustarkastelut. Työ on tehty Joensuun kaupungin ja Kontiolahden kunnan yhteistyönä. Samaan aikaan on laadittu Kontiolahden strategista yleiskaavaa ja Lehmon osayleiskaavaa. Liikenteen yleissuunnitelmassa on lopputuloksena esitetty Raatekankaan alueen liikennejärjestelyjen tavoitetilanne. Salpakankaantielle on tarkoitus rakentaa kaksi uutta kiertoliittymää: Nurmeksentien ja Jukolankadun sekä Levytien ja Voimatien suunnasta tulevan uuden kadun, Salpakaarten, liittymiin. Salpakaarre on osa Voimatien liikealueen ja Salpakankaankadun yhdistävää uutta katuyhteyttä. Nykyinen rautatien tasoristeys Salpakankaantiella korvataan alikulkusillalla.

Liikenteen toimivuustarkasteluissa on tutkittu liikenneverkon simuloinnilla erilaisia liikenneverkollisia vaihtoehtoja, mm. nyt kaavaluonnosvaihtoehdoissa osoitetun Vellamontkadun liittämisestä Joensuun katuverkkoon. Simuloinnissa on ollut mukana Salpakaarten ja Salpakadun uudet yhteydet mutta eri vaihtoehdoissa tarkasteluja on tehty myös ilman em. katua. Simulointi on tehty Vissim-mikrosimulointiohjelmalla suurimman liikennemäärän perusteella iltapäivän huipputunnin aikana. Lähtöarvoja on saatu Joensuun seudun liikennemallista (Emme). Tuloksena on saatu arviot liikennemääristä ja liikenneverkon toimivuudesta.

Vuoden 2020 liikenneselvityksen perusteella voidaan todeta, että uusi katuyhteys vähentää jonkin verran valtatie 6 ja Nurmeksentien / Vanhan Nurmeksentien liikennettä, varsinkin, jos katuyhteys toteutetaan Voimatien liikealueelle saakka. Valtatiellä liikennemäärien ero on vain kymmenen prosentin luokkaa. Vanhalla Nurmeksentiellä ero suhteellisesti vähän suurempi, mikä johtuu paljolti sen vähäisemmästä kokonaisliikennemäärästä. Yleistäen voidaan sanoa, että liikenneverkko toimii selvityksen mukaan hyvin, jos yleissuunnitelmassa esitetyt ratkaisut on toteutettu.

Joensuun seudun liikennemallin ennuste tähtää vuoteen 2035. On huomattava, että Salpakankaantien liikennemäärä valtatie 6 eritasoliittymän ja Jukolankadun / Nurmeksentien liittymän välillä ei näytä muuttuvan merkittävästi nykytilanteen noin 14 100–12 000 (ajon./vrk) liikennemääristä ennustetilanteen noin 12 300–12 900 liikennemääriin. Muutos näyttää olevan ennemmin hiukan vähenevä, kuin kasvava. Jo nykyisin Salpakankaantiellä on autojonoja liittymissä, ja Jukolankadun / Nurmeksentien liikennevaloissa jono ulottuu usein rautatien tasoristeykseen saakka. Muutokseen vaikuttavat rakennettavat uudet katuyhteydet.

Lehmonkankaan asemakaava on liikenneverkon osalta rakenteilla osittain ja kunnan tavoitteena on toteuttaa katuverkko lähivuosien aikana. Alue lisää Vanhan Nurmeksentien liikennettä muutamalla sadalla ajoneuvolla vuorokaudessa asemakaavoituksen yhteydessä laaditun arvion perusteella. Asemakaavan laatimisen yhteydessä Vanhan Nurmeksentien ja Kylmäojantien tulevaan nelihaaraliittymään hahmoteltiin kiertoliittymää. Nelihaaraisuutensa ja liikenneverkon hierarkian takia kiertoliittymän toteuttaminen olisi tarpeen, joskaan sen rakentamisesta ei ole tehty päätöksiä. Lehmonkankaan maankäytön kasvun vaikutus Lehmon ja Raatekankaan liikenneverkon kokonaistoimivuuteen on vähäinen.

Jos katuyhteyttä Salpakankaankadun ja Voimatien liikealueen välille ei toteuteta, Vellamontkadun liikenne suuntautuu Salpakankaankadulle. Vuoden 2020 simuloinnin perusteella uuden kadun liikennemäärä on suuruusluokkaa 2000–2800 ajoneuvoa vuorokaudessa, joka simulointitarkastelun perusteella siirtyy valtatielle 6. On huomattava, että jos katuyhteys rakennetaan, valtatie liikennemäärä vähenee nykyisestä ennustetilanteeseen. Toisin sanoen valtatie liikenteen muutos ei ole suoraan se, mitä rakentamatta jäävältä kadulta ”siirtyy”. Yksi syy voi olla se, että autoilija voi siirtyä käyttämään muita palveluita tai eri reittejä, jos liikenneyhteys ei ole sujuva.

Kokonaisuutena voidaan sanoa, että maankäytön kasvu ei aiheuta merkittäviä haasteita liikenneverkon toimivuudelle, varsinkin jos Joensuun alueen liikenneverkkoa kehitetään aikaisemman yleissuunnitelman mukaan. Kehittämisen myötä tilanne paranee nykytilanteesta, vaikka maankäyttö kasvaa. Jo nykytilanteessa Salpakankaankadulla on kehittämistarpeita, etenkin tasoristeyksen ja Jukolankadun / Nurmeksentien liittymässä. Uusi maankäyttö lähtökohtaisesti lisää painetta toimenpiteille.

Kylmäojantien eteläosalla on nykyisin nopeusrajoituksena 50 km/h. Katusuunnittelun yhteydessä ratkaistaan, onko Vellamontien rajoitus 50 vai 40 km/h. Asuinalueelle suositellaan rajoitukseksi 30 km/h, KTT tai T-alueilla rajoitus voi olla 30 tai 40 km/h.

Vellamontien varteen on suunniteltu erillinen jalankulun ja pyöräliikenteen väylä, joka on pyöräliikenteen pääväylä. Lisäksi Vellamontien pohjoisosassa väylä on kadun molemmin puolin, jotta Vasarakujalla mahdollisesti olevalle päivittäistavarakaupalle on turvallinen yhteys Kylmäojantien väylältä. VE1:ssä asuinalueen suuntaan on kaksi pyörätievarausta: Sinisiiventien varressa erillinen väylä ja toinen suoraan Vellamontieltä asuinalueen nurkkaan Ainikintielle. Alueen pohjois- ja länsiosiin on osoitettu puistokäytävä- tai ulkoilureittiyhteydet. Ne palvelevat myös huoltoliikenteen yhteyksinä muun muassa hulevesialtaille, mutta huoltoliikenne on hyvin vähäistä. Vellamontien ylittävillä suojateilla on esitetty suojatiesaarekkeet. Esitetyt jalankulun ja pyöräliikenteen ratkaisut palvelevat hyvin ao. liikkumismuotoja ja yhteydet ovat turvallisia.

Vellamontielle on kaavavaiheen katujen yleissuunnittelussa osoitettu pysäkit Kylmäojantien liittymän yhteyteen sekä eteläosaan Joukolantien ja Hiidenkujan liittymien väliin. Niille on jalankulkuyhteydet Vellamontien jalankulku- ja pyörätieltä. Vanhat pysäkit säilyvät Kylmäojantiellä ja Vanhalla Nurmeksentiellä. Maankäytön lisäys lisää lähtökohtaisesti joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, mutta joukkoliikenteen reitit jakaantunevat Vellamontien ja Vanhan Nurmeksentien kesken.